

РЕШЕНИЕ

№ 8401

гр. София, 12.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 18 състав, в публично заседание на 22.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Златка Илиева

при участието на секретаря Илияна Янева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **2019** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по жалба на „Фасилити сървисиз“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица], представлявано от Н. И. В. - Управител, чрез адв. Р. Д.- Н., САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], с която са предявен иск срещу Национална агенция по приходите за изплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 900 лв., представляваща размера на претърпените от жалбоподателя вреди, изразяващи се в заплатен адвокатски хонорар във връзка с обжалване по административен ред на Ревизионен акт № Р-22002323001643-091-001/29.09.2023 г., издаден от органи по приходите, отменен в обжалваната част с Решение № 1784/19.12.2023 г. на Директор на Дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“, [населено място], Централно управление на Национална агенция по приходите, ведно със съответната лихва за забава, считано от завеждане на исковата молба, до окончателното изплащане на сумата.

В съдебно заседание и в представени писмени бележки ищецът поддържа исковата претенция. Претендира разноски по представен списък.

Ответникът в съдебно заседание и в допълнителни бележки оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Изразява становище, че направените разноски за защита по административен ред не са необходим и присъщ разход, не са доказани по

безспорен и категоричен начин. Моли претенцията да бъде отхвърлена изцяло. Алтернативно, счита, че претендираното обезщетение е завишено, с оглед фактическата и правна сложност на делото. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП изразява становище за основателност и доказаност на исковата претенция.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, които обсъди поотделно и в тяхната съвкупност, прие за установено от фактическа страна следното:

Видно от приложените по делото РД, РА и РДДОДОП, във връзка с извършена ревизия на жалбоподателя, е издаден Ревизионен акт № Р-22002323001643-091-001/29.09.2023 г., с който са установени задължения за същия по ЗДДС. Налице е разлика от 4 144,52 лв. между установения в хода на ревизията размер на ДДС за възстановяване и декларирания от дружеството ДДС за възстановяване за м. 01.2023 г., в която част РА е обжалван по административен ред. В останалата част РА не се оспорва и е влязъл в сила.

В резултат от оспорване на така издадения ревизионен акт по административен ред, горестоящият орган - Директора на дирекция „ОДОП“ при ЦУ на НАП, се е произнесъл с решение № 1784/19.12.2023 г., с което е отменил обжалвания ревизионен акт в частта на непризнатия за приспадане данъчен кредит в размер на 4 144,52 лв.

Страните не спорят, че във връзка с обжалването на ревизионния акт по административен ред, ищецът по настоящото производство е бил представляван от адвокат. Това обстоятелство се установява и от изричното записване в цитираното по-горе решение на директора на дирекция „ОДОП“. По делото е представен договор за правна помощ и съдействие от 06.10.2023 г. между ищеца и адвокатско дружество „Д. и А.“, по силата на който за административното обжалване пред директора на дирекция „ОДОП“ при ЦУ на НАП на Ревизионен акт № Р-22002323001643-091-001/29.09.2023 г. е договорено адвокатско възнаграждение в размер на 900 лв., без ДДС. Представена е и фактура от 09.10.2023 г., съгласно която за обжалване на РА пред административен орган е заплатена сумата от 1080 лв.- 900 лв. данъчна основа и ДДС в размер на 180 лв. Налице е и изходен касов ордер от 06.10.2023 г., съгласно който за плащане по договор с АД „Джулева и Аврамов“ в полза на В. В. В. следва да се плати сумата от 1080 лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Предявеният иск е с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, съгласно който държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне законната отговорност следва да е налице отменен по надлежния ред акт, реално

причинена вреда, произтичаща от него, както и да е налице пряка причинна връзка между незаконосъобразния акт и настъпилата вреда.

Искът е допустим, тъй като е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, от чийто отменен акт се твърди да са причинени вредите.

Разгледан по същество, е основателен.

Установено е от доказателствата по делото, че с влязъл в сила надлежен акт е отменен в оспорената част индивидуален административен акт - Ревизионен акт № Р-22002323001643-091-001/29.09.2023 г. Решаващият орган по чл. 152, ал. 2 ДОПК, издал решението, с което частично е отменен ревизионният акт, е административен орган, действащ в изпълнение на нормативно възложени задължения. Това по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност във фазата на административното обжалване. В този смисъл определящо за квалификацията на иска за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е обстоятелството, че актът се издава от административен орган, в резултат на административна дейност, поради което представлява властнически акт.

Ето защо, съдът приема, че е налице първата предпоставка на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Глава осемнадесета на ДОПК, в която е уредено производството по обжалване на РА по административен ред, не урежда въпроса за разноските в това производство. С разпоредбата на чл.161 от ДОПК се уреждат разноските единствено във връзка със съдебното оспорване, поради което същата не е приложима по отношение на административното оспорване на ревизионния акт.

В конкретния случай, съдебно оспорване не е проведено, тъй като спорът по законосъобразността на процесния ревизионен акт е разрешен окончателно в полза на ищеца „Фасилити сървисиз“ ЕООД от горестоящия административен орган в рамките на административното му обжалване. Направените от дружеството разноски за адвокатски хонорар за обжалване по административен ред пред директора на дирекция „ОДОП“ не подлежат на възстановяване в рамките на проведеното по реда на ДОПК производство, тъй като законодателят не е предвидил подобна възможност. Такава отсъства и в АПК, приложим съобразно § 2 от ДР на ДОПК.

Ето защо, съдът намира, че е налице законова празнота в ДОПК и в АПК относно репарирание на сторените от страните разноски при административно обжалване на властнически актове. При липсата на предвиден специален ред за търсене на обезщетение, съдът намира, че за страната в оспорването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски по реда на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Към този ред препраща разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от Закона за националната агенция за приходите (ЗНАП), съгласно който агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а съобразно ал. 2 от същия текст,

обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. / в този см. Р..№ 9424 от 10.07.2018 г. по адм.д. № 6424/2017г. , Р..№ 8585 от 26.06.2018 г. по адм.д. № 6423/2017г. и др. на ВАС/.

Съдът намира за доказано от ищеца, чиято е доказателствената тежест, че е налице реално причинена вреда, изразяваща се в заплатено от него адвокатско възнаграждение в административното производство по обжалване на отменения акт.

По делото, приключило с пълна отмяна на ревизионния акт в оспорената му част, правната защита на ищеца е осъществена от адвокат с надлежна представителна власт. За да обоснове този си извод, съдът съобрази изричното отбелязване в приложеното по делото решение № 1784/19.12.2023 г., с което е отменен обжалвания ревизионен акт в оспорената част на установените резултати по ЗДДС за м. 01.2003 г.. В същото се сочи, че производството е образувано по жалба на ищеца с вх. № 23-22-1493/19.10.2023 г., чрез адвокат А. А., в качеството му на упълномощено лице.

В представения по делото договор за правна защита и съдействие е договорено възнаграждение за осъществяване на правната защита и съдействие в размер на 900 лв. без ДДС. Независимо от обстоятелството, че ответникът не е направил надлежно оспорване на договора за правна помощ и фактура № 1106/09.10.2023 г., същият по същество изразява съмнение дали плащането по тях действително е извършено.

Съдът намира, че посочените доказателства за действително извършване на разплащане, следва да бъдат кредитирани с доверие. Същите се ценят в съвкупност с останалите приложени по делото. В тази връзка съдът съобрази решение № 1784/19.12.2023 г. на Директора на дирекция ОДОП, от което се установява, че очевидно решаващият орган е приел за надлежно упълномощаването на адвокат А. и е разгледал изготвената от него жалба. По делото са представени всички необходими документи, удостоверяващи извършването на услуга и нейното заплащане. От административния орган не бяха ангажирани доказателства в обратна насока.

Предвид изложеното, съдът приема за безспорно установено, че във връзка с оспорването на Ревизионен акт Р- 22002323001643-091-001/29.09.2023. жалбоподателят е ангажирал адвокатска защита

Съдът счита, че разходите са направени по време на висящото административно производство, доколкото сумата е платена преди завеждане на жалбата и предхожда издаването на Решението на директора на дирекция „ОДОП“. Адвокатската защита е нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, и е израз на обичайната грижа на лицето за охраняването на неговите права и интереси, поради което и вредите се явяват пряка и непосредствена последица от издадения незаконнообразен акт. Следва да се има предвид и това, че в закона не е предвиден ред за присъждане на направените в административното производство разноски. Ето защо, извършените разходи за адвокатски хонорар, за осъществяване на правна помощ и съдействие в производство по оспорване на РА, приключило с неговата отмяна, представляват имуществена вреда, по смисъла на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, която не е възстановена, и за която ответникът дължи обезщетение. Подобни съображения в

тази насока са застъпени и в ТР №1/15.03.2017 г. по ТД №1/2016 г. на ОСС на ВАС, Решение №3879/29.03.2017г. по адм. дело №7174/2016 г.; Решение №8585/26.06.2018 г. по адм. дело №6423/2017г., Решение №9424/10.07.2018 г. по адм. дело №6424/2017 г.; Решение №13179/07.10.2019 г. по адм. дело № 3060/2019г., всички на ВАС/.

Предвид изложеното, съдът намира, че са налице всички предпоставки за ангажиране отговорността на държавата за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, а именно: 1. незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред - налице е ревизионен акт, който е частично отменен по предвидения в закона административен ред от горестоящия орган - директор на Д "ОДОП" - С. при ЦУ на НАП, като е установена неговата незаконосъобразност в отменената му част; 2. вреда от такъв административен акт в размер на платеното адвокатско възнаграждение във връзка с оспорването на акта по административен ред, съразмерно на уважената част от оспорването и 3. причинна връзка между отменения незаконосъобразен ревизионен акт и настъпилия вредоносен резултат.

По предписанието на чл. 4 от ЗОДОВ държавата, в лицето на своите органи, дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Доколкото вредата може да произтича по принцип от намаление на имуществото на едно лице, то в случая е налице претърпяна вреда от страна на „Фасилити сървисиз“ ЕООД, произтекла от платеното адвокатско възнаграждение. Видно от приложените по делото договор за правна помощ, фактура, изходен касов ордер в полза на В. В., извлечение за кредитен превод в чуждестранна валута с наредител В. В. и получател АД „Джулева и Аврамов“, сумата по договора е изцяло платена по банков път, в съответствие с уговореното между страните и това е сторено преди провеждане и приключване на административното оспорване. В този смисъл неоснователни са възраженията на ответника, че плащането на процесната сума за адвокатски хонорар не се установява от събраните по делото доказателства. Доколкото договорът за правна помощ между адвокат и клиент е граждански такъв, писмената му форма и изявлението на страните за платената сума са достатъчни, за да установят извършеното плащане. В този смисъл е и ТР №6/2012г. на ВКС: „Когато възнаграждението е заплатено в брой, този факт следва да бъде отразен в договора за правна помощ и същият да е приложен по делото. В този случай той има характер на разписка, с която се удостоверява, че страната не само е договорила, но и заплатила адвокатското възнаграждение". Следователно, от аргумент за по-силното основание, наличните по делото платежно нареждане и фактура, надлежно доказват заплащането на сумата от страна на ищеца за процесуално представителство и защита в производство пред административния орган.

Ето защо, заплатената сума за адвокатска защита във връзка с обжалването на РА по административен ред следва да се квалифицира като вреда, непосредствено произтичаща от отменен незаконосъобразен административен акт.

Въпреки че плащането е доказано извършено и оспорването не бе доказано надлежно, съдът дължи съобразяване с Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 г. на ВАС. В мотивите на последното е отбелязано, че съдът, спазвайки принципа на

справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е "обоснован и справедлив", тоест да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството.

В разпоредбата на чл. 8, ал. 4 във вр. с чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е посочено, че за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес, възнаграждението се равнява на 400 лева плюс 10% за горницата над 1000 лева, или в случая – 714,45 лева. Цитираната наредба е подзаконов нормативен акт, приет в съответствието с разпоредбата на чл. 36, ал. 2 от ЗА, която изрично посочва че размерът на адвокатското възнаграждение за оказваната от адвоката правна помощ се определя по свободно договаряне въз основа на писмен договор с клиента, като този размер следва да е справедлив и обоснован, но не може да бъде по-нисък от предвидените в Наредбата минимални размери.

При преценка относно обосноваността и справедливостта на претендираното обезщетение, съдът на първо място съобрази това, че оспорването по административен ред е предпоставка за съдебно обжалване на ревизионния акт, поради което основната тежест при организиране на защитата се пада именно на тази фаза от производството. Освен това, взе предвид това, че защитата в ревизионното производство предполага специфични висококвалифицирани познания. С оглед изложено, и като съобрази, че отношенията на доверие между клиент и адвокат също подлежат на оценяване, съдът намира, че договореното възнаграждение от 900 лева без ДДС, близко до минималния размер, установен в Наредбата, е съответстващо на критериите на чл. 36, ал.2 от Закона за адвокатурата - "справедливо и обосновано". От решение № 1784/19.12.2023 г. на Директора на дирекция „ОДОП“ при ЦУ на НАП е видно, че ревизионният акт е изцяло отменен в оспорената част, което съответства на 100 % от материалния интерес на оспорването. Ето защо, размерът на претърпяната от ищеца вреда, във връзка с оспорването на незаконосъобразния административен акт възлиза на цялата претендирана от него сума в размер на 900 лв.

По изложените съображения, съдът намира, че исковата претенция е изцяло основателна и доказана и като такава, следва да бъде уважена, ведно със законната лихва върху нея, считано от завеждане на исковата молба /съобразно заявления петитум/, до окончателното изплащане на сумата.

Предвид изхода на спора и по аргумент на противното на чл. 78, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК, своевременно направеното искане от ищеца за присъждане на сторени разноски и възнаграждение за адвокат в производството е основателно. По делото е представен списък на разноските по чл. 80 от ГПК, както и фактура за процесуално представителство срещу НАП по ЗОДОВ и платежно нареждане, съгласно които в полза на АД

„Джулева и Аврамов“ е заплатен адвокатски хонорар в размер на 480 лв. Освен това, е внесена сумата от 50 лв- за ДТ.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „Фасилити сървисиз“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „В.“, [улица], представлявано от Н. И. В. - Управител обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 900 лв., представляваща размера на претърпените от „Фасилити сървисиз“ ЕООД, изразяващи се в заплатен адвокатски хонорар във връзка с обжалване по административен ред на Ревизионен акт № Р-22002323001643-091-001/29.09.2023 г., издаден от органи по приходите, ведно със съответната лихва за забава, считано от завеждане исковата молба – 23.02.2024 г., до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Национална агенция за приходите да заплати на „Фасилити сървисиз“ ЕООД, ЕИК:[ЕИК] разноски по делото в размер на 530 лв.

Решението може да се обжалва пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: